

Khả năng phục hồi và nguy cơ tổn thương vĩnh viễn của phổi sau khi hút thuốc lá điện tử

08:20 17/11/2025

Thuốc lá điện tử từng được quảng bá là giải pháp "ít hại hơn", nhưng thực tế, việc sử dụng sản phẩm này đang gây ra những tổn thương nghiêm trọng cho phổi. Các chuyên gia y tế cảnh báo, mặc dù phổi có khả năng tự tái tạo nếu ngừng hút sớm, nhiều tổn thương sâu như xơ hóa mô phổi lại có thể kéo dài suốt đời nếu không được can thiệp kịp thời.

Khả năng phục hồi và nguy cơ tổn thương vĩnh viễn của phổi sau thuốc lá điện tử

Mối nguy EVALI và tác nhân Vitamin E Acetate

Sự gia tăng số ca mắc bệnh phổi liên quan đến thuốc lá điện tử đã khiến tình trạng này được y văn quốc tế gọi là EVALI (E-cigarette, or Vaping, Product Use Associated Lung Injury). Đợt bùng phát EVALI tại Mỹ năm 2019 khiến hơn 2.800 người nhập viện và ít nhất 68 người tử vong, đẩy lên một làn sóng báo động.

Một trong những tác nhân chính gây tổn thương phổi được xác định là vitamin E acetate, một chất phụ gia thường có trong các loại tinh dầu không rõ nguồn gốc. Khi hít vào, chất này tạo ra phản ứng viêm mạnh mẽ, làm tổn thương mô

phổi và gây sẹo vĩnh viễn.

Các biểu hiện lâm sàng phổ biến của tổn thương phổi bao gồm: Khó thở, ho khan kéo dài, tức ngực và suy giảm oxy máu, nặng hơn có thể là hội chứng suy hô hấp cấp tính (ARDS).

Phổi có thể hồi phục nếu ngừng hút sớm

Tuy nhiên, giới chuyên gia cũng cho biết, phổi có khả năng phục hồi nếu người dùng ngừng hút hoàn toàn và kịp thời:

Theo Tổ chức American Lung Association, các tế bào biểu mô phổi có khả năng tái tạo khi tiếp xúc với chất kích thích trong thời gian ngắn.

Thời gian phục hồi nếu không có tổn thương sâu, các phản ứng viêm có thể giảm sau vài tuần và chức năng phổi có thể cải thiện trong vòng 3-6 tháng.

Ngược lại, đối với những người sử dụng thuốc lá điện tử trong thời gian dài hoặc đã từng trải qua đợt viêm phổi cấp tính, nguy cơ bị xơ hóa mô phổi (tổn thương không thể phục hồi) là rất cao.

Cảnh báo về tổn thương vĩnh viễn và "popcorn lung"

Các nghiên cứu từ Đại học Harvard cho thấy, sử dụng thuốc lá điện tử kéo dài là nguyên nhân dẫn đến hiện tượng viêm mãn tính ở các nhánh phế quản nhỏ, gây ra các triệu chứng tương tự bệnh hen suyễn.

Tổn thương vĩnh viễn có thể biểu hiện dưới dạng sẹo phổi, rối loạn thông khí hoặc giảm khả năng hấp thụ oxy. Thậm chí, một số loại hương liệu từng được dùng trong tinh dầu có thể gây ra bệnh "popcorn lung" (viêm tiểu phế quản tắc nghẽn), một bệnh lý hô hấp mạn tính hiện chưa có phương pháp điều trị dứt điểm.

Tiến sĩ Andrew Freeman nhấn mạnh: Phổi không được thiết kế để hấp thụ các chất hóa học từ thiết bị giải trí. Bỏ thuốc lá điện tử càng sớm thì khả năng hồi phục của phổi càng cao. Lựa chọn sáng suốt nhất đối với những người chưa từng hút thuốc vẫn là không bắt đầu.

Tâm An(t/h)